

Jméno: _____

Datum: _____

AFRIKA OČIMA SLAVNÝCH CESTOVATELŮ

1. Část - David Livingstone (1813 - 1873)

„Po dvacetiminutové plavbě z Kalai zahlédli jsme sloupy páry vystupující ve vzdálenosti asi pět nebo šest kilometrů z řeky vzhůru. Bylo jich pět; jejich bílé základny odrážely se jasně od temného pozadí zalesněného kopce, a jejich vršky zdály se splývat s mraky; a stávající se temnějšími, když zase padaly dolů, činily naprostý dojem kouře. Celý výjev je nevýslovně krásný; břehy řeky i ostrovy zvedají se pod vodní hladinou, jsou zdobeny lesním rostlinstvem všech barev a všech tvarů, a k tomu ještě za mé návštěvy mnohé stromy byly obaleny květy.“

Autorem tohoto textu je slavný cestovatel David Livingstone, zde píše o nějakém objevu.

Odpovězte dle textu a informací, které najdete na internetu na následující otázky:

a) Co dle textu objevil? **Objevil vodopád**

b) Jak svůj objev pojmenoval? **Viktoriiny vodopády**

c) Podle koho vybral právě takové jméno? **Podle tehdejší britské královny Viktorie**

d) Použij internet a zjisti alespoň 3 zajímavé informace o Davidu Livingstonovi.

Jako první Evropan přešel poušť Kalahari, přešel Afriku od západu na východ (z Angoly do Mosambiku), popisoval hrůzy spojené s obchodem otroků, zemřel v Africe při expedici hledající pramen Nilu, skotský lékař, misionář a cestovatel, objevil Viktoriiny vodopády.

2. Část - Emil Holub (1847 - 1902)

Na úvod se podívejte na krátké video „Po stopách Emila Holuba“. Ke spuštění videa využijte url odkazu, nebo QR kódu.

Odkaz na video: <https://1url.cz/@postopachemilaholuba>

Odpovězte dle videa na následující otázky:

a) Jak bylo rozděleno území jižní Afriky před britskou kolonizací?

Region byl rozdělený na mnoho menších území, které se jmenovaly podle jednotlivých kmenů a náčelníků.

b) Jak se od Holubových časů do současnosti změnil v Africe počet slonů?

Počty slonů v Holubových čase = zhruba 5 milionů - dnes 416 000.

c) Jak jsou na tom počty nosorožců v Zambezi ve srovnání doby Emila Holuba a dneška?

Počty nosorožců v době Emila Holuba - 20 000 tisíc - dnes 40 nosorožců.

d) Co může být příčinou této velké změny v populaci těchto afrických zvířat?

Příčinou může být sucho, ale hlavně nelegální lov kvůli slonovině a nosorožčím rohům.

3. Část - Jiří Hanzelka (1920 - 2003) a Miroslav Zikmund (*1919)

V příloze najdete mapu Afriky, kde je vyznačena cesta Hanzelky a Zikmunda. V této mapě najdeme spoustu pojmů (zemí), které už v současné mapě Afriky nenajdeme. Zde je pár pojmů vypsaných.

a) Za pomoci školního atlasu (politická mapa Afriky) porovnejte, jak se tyto tehdejší oblasti jmenují dnes. Současný název doplňte za ten dřívější.

- Habeš - **Etiopie**
- Tanganjika - **Tanzanie**
- Belgické Kongo - **Demokratická republika Kongo**
- Severní Rhodesie - **Zambie**
- Jižní Rhodesie - **Zimbabwe**
- Bečuánsko - **Botswana**

b) Co mají tyto země společného (s výjimkou Habeše)? **kolonie evropských zemí**

c) Na interaktivní mapě Afriky, kde je zaznamenána cesta Hanzelky a Zikmunda, najdi alespoň tři známá turistická místa a vypiš je. Dnes je navštěvují tisíce lidí, ale i tehdy byly významnými místy. Odkaz na mapu zde: <https://mapy.klubhz.cz/> nebo využij přiloženého QR kódu.

Pyramidy v Gíze, Kilimandžáro, Viktoriiny vodopády

Za pomoci vloženého textu a internetu porovnej, jak se změnil Johannesburg od návštěvy Hanzelky a Zikmunda?

„V každé cestovatelské příručce najdete efektní snímek mrakodrapů s poznámkou, že na tomto místě před 50 lety žilo v chatrčích sotva 60 lidí. Dnes jde o milionové město, které vyrostlo právě díky těžbě zlata. Všude v okolí je tedy plno hor vyčerpané zlaté rudy a mrakodrapy ční z centra města neboli kamenného srdce Johannesburgu.“

d) Jak se změnil počet obyvatel Johannesburgu od roku 1948, kdy ho navštívili Hanzelka a Zikmund? **Z jednoho milionu se rozrostl na 4,4 milionu**

e) Která nerostná surovina nastartovala růst města? **Zlato**

f) V jaké zemi dnes leží Johannesburg? **V Jihoafrické republice**

g) Dohledej, jestli byla tato země ještě v roce 1948 kolonií. Popřípadě či to byla kolonie? **Již nebyla kolonií, protože v roce 1910 získala nezávislost na Velké Británii.**

Závěr - bonusový úkol

Které africké vodopády spojují jména Livingstone, Holub nebo Hanzelka a Zikmund? A kde leží?

Viktoriiny vodopády ležící na řece Zambezi a na hranici Zambie a Zimbabwe

Použité zdroje:

HANZELKA, Jiří a MIROSLAV ZIKMUND. Afrika snů a skutečnosti 3. 2. vydání. Praha: Orbis, 1953.

KLUB HZ. Mapa první cesty Hanzelky a Zikmunda. In: Mapotic [online]. 2016 [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://mapy.klubhz.cz/>

MARTÍNEK, Jiří. David Livingstone - objevitel Viktoriinych vodopádů [online]. [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://www.hedvabnastezka.cz/david-livingstone-objevitel-viktoriinych-vodopadu/>

SZÁNTÓ, Jakub. Zambie: Po stopách Emila Holuba. In: Česká televize: Objektív [online]. 2019 [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096911352-objektiv/219411030401110/obsah/731851-po-stopach-emila-holuba>

Příloha - Mapa cesty Afrikou Hanzelky a Zikmunda

